

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม เรื่อง วัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลตราด

Development of Learning Achievement in Social Studies Religion and
Culture Focusing on Community Culture Through the Cippa Learning
Process of Students in Pathomsuksa 3 at Anuban Trat School

มนัสรัตน์ ถึกสุวรรณ

Manasarat Thuksuwan

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Curriculum and Instruction

Faculty of Education, Bangkokthorburi University

E-mail: manasarat.t@ku.th

วันที่รับบทความ (Received): 1 พฤษภาคม 2567

วันที่แก้ไขบทความ (Revised): 30 กรกฎาคม 2567

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted): 31 กรกฎาคม 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 80 (2) ศึกษาความก้าวหน้าทางการเรียน เรื่อง วัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา และ (3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน เรื่อง วัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง ประชากรประกอบด้วยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนอนุบาลตราด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวนทั้งสิ้น 226 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนอนุบาลตราด จำนวน 33 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้วิจัยประกอบด้วยชุดเนื้อหาการเรียนเรื่องวัฒนธรรมชุมชน แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความก้าวหน้า

ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วัฒนธรรมชุมชนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 84.39 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 80 (2) ความก้าวหน้าทางการเรียน เรื่อง วัฒนธรรมชุมชน มีค่าเท่ากับ 0.6979 อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 69.79 และ (3) ความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อการเรียน เรื่อง วัฒนธรรมชุมชนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.66$, S.D. = 0.55)

คำสำคัญ: การเรียนรู้แบบซิปปา, วัฒนธรรมชุมชน, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3, โรงเรียนอนุบาลตราด

Abstract

The objectives of this research were: (1) to develop of learning achievement by using CIPPA Learning Process to be according to the criteria of 80 percent; (2) to study their progress in learning by using CIPPA Learning Process; and (3) to investigate the satisfaction level of Prathomsuksa 3 students. Focusing on Community Culture using the CIPPA Learning Process.

Research methodology was quasi – experimental research. The population consists of 226 Prathomsuksa 3 students studying in the second semester of the academic year 2023 at Anuban Trat School, under the Trat Primary Educational Service Area Office. The sample includes 33 Prathomsuksa 3 students studying in the second semester of the academic year 2023 at Anuban Trat School, which were obtained by simple random sampling method. Research instrument consisted of learning instructional package on Community Culture; lesson plan; achievement tests; and assessment of student' satisfaction. Statistics used for data analysis were percentage, mean, Standard Deviation; and class normalized gain.

The result of the research showed that: (1) learning achievement in the Social Studies, Religion, and Culture subject group on the topic of Community Culture using the CIPPA Learning Process improved to 84.39 percent, which meets the set criterion of 80 percent; (2) learning progress on the topic of Community Culture was 0.6979, which is considered a medium level, equivalent to 69.79 percent; and (3) students' satisfaction with learning about Community Culture using the CIPPA Learning Process was overall at the highest level. ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.55)

Keywords: CIPPA Learning Process, Community Culture, Learning Achievement, Prathomsuksa 3, Anuban Trat School.

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สนับสนุนให้แต่ละสถานศึกษาผลิตกำลังแรงงานที่มีคุณภาพตามความเป็นเลิศของสถานศึกษาและตามบริบทในพื้นที่ รวมถึงให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้แบ่งสาระการเรียนรู้ออกเป็น 5 สาระ ดังนี้ สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

จากการศึกษาข้อมูลแบบบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (ปพ. 5) กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลตราด การศึกษา 2563 ถึงปีการศึกษา 2565 ที่เรียนวิชาประวัติศาสตร์ พบว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าค่าเป้าหมายของโรงเรียน ซึ่งอาจเกิดจากการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนที่เน้นเรื่องการจัดบันทึก หรือการแสดงพฤติกรรมของผู้เรียนที่ไม่สนใจเรียนทั้งได้เห็นปัญหาในชั้นเรียนเนื่องจากนักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนน้อยลงและครูสอนในปัจจุบันเน้นการจัดบันทึก บรรยาย ถ่ายทอด

ความรู้ให้ผู้เรียนเพียงฝ่ายเดียว ไม่มีสื่อการสอนหรือนวัตกรรมที่ดึงดูด ความสนใจกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากรู้ อยากเรียน

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่ามีปัญหาอีกมากมาย อาทิ ผู้เรียนไม่กล้าซักถาม ไม่เข้าใจเนื้อหา สภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระประวัติศาสตร์ส่วนใหญ่ครูผู้สอนเป็นศูนย์กลาง ครูผู้สอนจะยึดเนื้อหาแทนหลักสูตร กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นการถ่ายทอดความรู้จากครูผู้สอนเพียงฝ่ายเดียว และที่สำคัญการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มยังพบปัญหา นั่นคือผู้เรียนยังขาดปฏิสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกันจึงทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ได้ตามเกณฑ์ของทางโรงเรียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษารูปแบบและทฤษฎีของกระบวนการเรียนรู้แบบชิปปา (CIPPA Model) เพื่อนำมาใช้ ในการปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพด้านผลการเรียนรู้และการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งรูปแบบชิปปา (CIPPA Model) เกิดจากแนวคิดทั้ง 5 ได้แก่ 1) แนวคิดการสร้างความรู้ 2) แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการกลุ่มและการเรียนรู้แบบร่วมมือ 3) แนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือในการเรียนรู้ 4) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้กระบวนการ 5) แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนการเรียนรู้ โดยการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะที่ให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับเพื่อนๆ หรือบุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อมรอบตัว โดยผู้เรียนจะได้ฝึกทักษะด้านต่างๆ เพื่อเป็นเครื่องมือ ในการสร้างองค์ความรู้ มีการเคลื่อนไหวทางร่างกาย และมีกิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้ตื่นตัว อยู่ตลอดเวลา ทำให้เกิดความคงทนต่อเนื้อหาที่เรียน สำหรับรูปแบบชิปปา (CIPPA Model) มีขั้นตอน ทั้งหมด 7 ขั้นตอน กล่าวคือ ขั้นที่ 1 การทบทวนความรู้เดิม ขั้นที่ 2 การแสวงหาความรู้ใหม่ ขั้นที่ 3 การศึกษาทำความเข้าใจข้อมูลความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม ขั้นที่ 4 การแลกเปลี่ยน ความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ขั้นที่ 5 การสรุปและจัดระเบียบความรู้ ขั้นที่ 6 การปฏิบัติและหรือการแสดง ผลงาน ขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้

จากการเห็นความสำคัญของปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้นำกระบวนการเรียนรู้แบบชิปปามาใช้ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน ในรายวิชาประวัติศาสตร์ให้ดียิ่งขึ้นตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้วิชานี้ ซึ่งจะช่วยให้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในวิชาประวัติศาสตร์มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องวัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบชิปปา สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลตราด มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง วัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบชิปปาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 80
2. เพื่อศึกษาความก้าวหน้าทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง วัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบชิปปาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบชิปปา

สมมติฐานการวิจัย (เดิม)

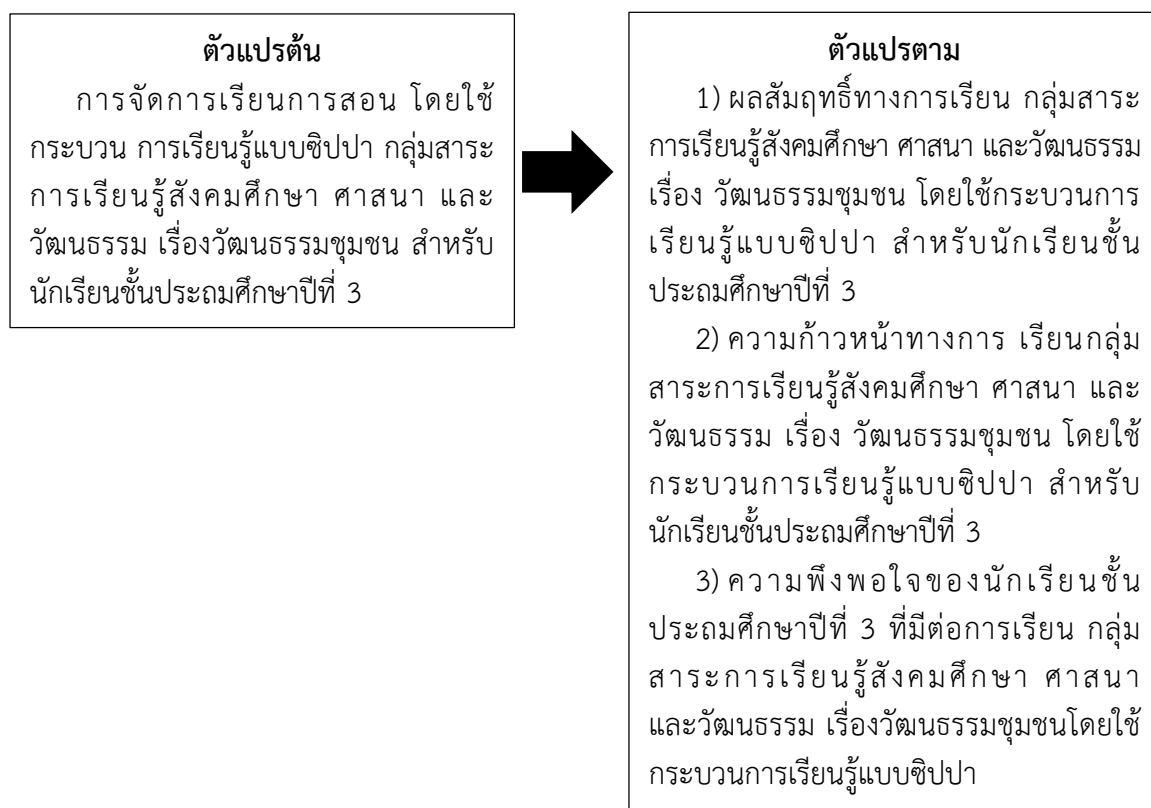
การวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องวัฒนธรรมชุมชนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลตรารัต มีสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วัฒนธรรมชุมชนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 80

3.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วัฒนธรรมชุมชนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา มีความก้าวหน้าทางการเรียน มากกว่าร้อยละ 50

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องวัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลตรารัต โดยกำหนดตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ตามกรอบแนวคิดในการวิจัยตามแผนภาพที่ 1 ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลตราด ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามลำดับดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัย เรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลตราด ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเดียว มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One group, Pretest-Posttest Design)

$$T_1 \quad \times \quad T_2$$

T_1 คือ การทดสอบก่อนการทดลองสอนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา

X คือ การทดลองสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา

T_2 คือ การทดสอบภายหลังทดลองสอนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนการทดลอง (T_1)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 7 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 226 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 33 คน โดยผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลตราด มีเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ดังนี้

1. ชุดเนื้อหาการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง วัฒนธรรมชุมชน
2. แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วัฒนธรรมชุมชน

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วัฒนธรรมชุมชน

4. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วัฒนธรรมชุมชน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการวิจัยกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองด้วยตนเอง มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยและเก็บข้อมูล ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียน เพื่อทำการทดลองตามแผนที่กำหนดไว้

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเอง มีขั้นตอนดังนี้

4.2.1 ชี้แจงวัตถุประสงค์ให้กลุ่มตัวอย่างทราบถึงวิธีการเรียน ในชุดการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง วัฒนธรรมชุมชน และแจกชุดการเรียน

4.2.2 ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน เพื่อทดสอบพื้นฐานความรู้ก่อนเรียนของนักเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ก่อนใช้ชุดการเรียนวิชาประวัติศาสตร์

4.2.3 ให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ โดยครูเป็นผู้ใช้ชุดการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น

4.2.4 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน หลังจากการเรียนด้วยชุดการเรียนวิชาประวัติศาสตร์

4.2.5 ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปาและการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ นำผลไปวิเคราะห์ทางสถิติ

4.2.6 นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วัฒนธรรมชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ

2. การหาความก้าวหน้าทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 วิเคราะห์โดยใช้สูตรความก้าวหน้าแบบ Normalized gain

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องวัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2542) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง พึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
 คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง พึงพอใจอยู่ในระดับมาก
 คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง พึงพอใจอยู่ระดับปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง พึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
 คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง พึงพอใจอยู่ในระดับน้อยสุด

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลตราด” ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องวัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ผลการวิเคราะห์ค่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องวัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าร้อยละของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน คะแนนระหว่างการทำทดลอง และคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน โดยใช้ชุดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง วัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา

ที่	Pretest (20คะแนน)	คะแนนระหว่างการทำทดลอง						Posttest (20 คะแนน)
		5	5	5	5	10	30 คะแนน	
1	8	5	4	4	5	8	26	16
2	7	5	4	4	4	8	25	15
3	9	4	5	5	5	9	28	16
4	10	5	5	5	4	8	27	17
5	11	5	5	5	5	9	29	18
6	9	4	4	5	5	8	26	16
7	12	5	5	5	5	9	29	18
8	12	4	5	4	5	10	28	18
9	9	5	5	4	4	8	26	17
10	8	5	5	4	4	8	26	16
11	9	5	4	5	5	9	27	15
12	11	4	4	5	4	10	27	17
13	7	5	4	4	5	8	26	16
14	12	5	5	5	5	9	29	19

ที่	Pretest (20คะแนน)	คะแนนระหว่างการทำทดลอง						Posttest (20 คะแนน)
		5	5	5	5	10	30 คะแนน	
15	10	5	5	5	4	8	27	17
16	9	4	4	5	5	10	28	16
17	8	5	4	5	5	9	28	18
18	9	4	5	5	5	9	28	17
19	10	4	5	5	5	8	27	17
20	10	5	5	5	4	8	27	18
21	10	4	5	5	5	9	28	17
22	9	4	4	5	5	8	26	16
23	11	5	4	5	4	10	28	18
24	10	5	5	5	5	9	29	17
25	11	4	5	5	5	8	27	16
26	9	4	4	5	5	10	28	15
27	10	5	5	5	5	9	29	17
28	10	5	5	5	5	10	30	18
29	8	5	4	4	5	10	28	17
30	9	5	5	5	5	7	27	17
31	10	4	4	4	5	9	26	16
32	11	5	5	5	4	9	28	18
33	11	5	5	4	4	10	28	18
รวม	319	153	152	156	155	291	906	557
ร้อยละ	48.33	92.73	92.12	94.55	93.94	88.18	91.52	84.39

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนระหว่างการทำทดลองโดยใช้ชุดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ เรื่องวัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา โดยรวมคิดเป็นร้อยละ 91.52 คะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้ชุดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ เรื่องวัฒนธรรมชุมชน โดยรวมคิดเป็นร้อยละ 84.39 ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องวัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2 การหาความก้าวหน้าทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องวัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ผลการวิเคราะห์ค่าความก้าวหน้าทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องวัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าผลรวมของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน-หลังเรียนและค่าความก้าวหน้าทางการเรียน

ผลรวมของคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ก่อนเรียน)		ผลรวมของคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (หลังเรียน)		ค่าความก้าวหน้า		
คะแนน	ร้อยละ	คะแนน	ร้อยละ	<g>	ร้อยละ	ระดับ
319	48.33	557	84.39	0.6979	69.79	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าความก้าวหน้าทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องวัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เท่ากับ 0.6979 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 69.79 ซึ่งสูงกว่า สมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าชุดการเรียนรู้วิชาประวัติศาสตร์ เรื่องวัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา สามารถพัฒนาความก้าวหน้าทางการเรียน เรื่องวัฒนธรรมชุมชนได้ ร้อยละ 69.79

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความพึงพอใจสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องวัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนกลุ่ม สาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องวัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ แบบซิปปา แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา

รายการประเมิน	ผลการวิเคราะห์		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้			
1. บรรยากาศของการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	4.61	0.60	มากที่สุด
2. บรรยากาศของการเรียนทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน	4.64	0.59	มากที่สุด
รายการประเมิน	ผลการวิเคราะห์		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
3. บรรยากาศของการเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนทำกิจกรรมได้อย่างอิสระ	4.70	0.52	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.65	0.57	มากที่สุด
ด้านการเรียนการสอน			
4. กิจกรรมการเรียนการสอนมีความหลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหา รายวิชา	4.70	0.58	มากที่สุด

รายการประเมิน	ผลการวิเคราะห์		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
5. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.73	0.45	มากที่สุด
6. กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้นักเรียนมีโอกาสดูความคิดเห็น	4.70	0.52	มากที่สุด
7. กิจกรรมการเรียนการสอนทำให้นักเรียนเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น	4.64	0.59	มากที่สุด
ด้านสื่อ/นวัตกรรมการสอน			
8. สื่อการสอนมีความสอดคล้องกับเนื้อหา	4.67	0.59	มากที่สุด
9. สื่อการสอนสามารถใช้งานได้ง่าย	4.76	0.43	มากที่สุด
10. สื่อการสอนมีลักษณะเหมาะสมกับการใช้งาน	4.58	0.65	มากที่สุด
11. สื่อการสอนทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่าย	4.70	0.52	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.67	0.55	มากที่สุด
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ			
12. มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องวัฒนธรรมชุมชนมากขึ้น	4.64	0.59	มากที่สุด
13. สามารถนำความรู้เรื่องวัฒนธรรมชุมชนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างดี	4.70	0.52	มากที่สุด
14. ช่วยพัฒนาให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น	4.61	0.60	มากที่สุด
15. ทำให้เกิดความสนใจ และอยากเรียนในรายวิชาประวัติศาสตร์	4.70	0.52	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.66	0.56	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่านักเรียนที่เรียนวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วัฒนธรรมชุมชน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.69$) รองลงมา คือ ด้านสื่อ/นวัตกรรมการสอน ($\bar{X} = 4.67$) รองลงมา คือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X} = 4.66$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.65$)

อภิปรายผล

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง วัฒนธรรมชุมชนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมคิดเป็นร้อยละ 84.39 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่ตั้งไว้ เนื่องจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา สามารถพัฒนาทักษะผู้เรียนได้ครบทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา และสังคม ซึ่งหลักการของกระบวนการเรียนรู้แบบซิปปายึดหลักการเรียนการสอนโดยเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้สอนจึงจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ให้ได้มากที่สุด มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและได้เรียนรู้จากกันและกัน มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์ ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการต่างๆ ร่วมกับการผลิตผลงานซึ่งมีความคิดสร้างสรรค์ที่หลากหลาย และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิวพร มามาตร (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา

พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรื่องความน่าจะเป็น หลังเรียน โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปิยวรรณ หาญวันกุล (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาและผลการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา พบว่า พัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ หลังเรียนรู้จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบซิปปาของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. จากการศึกษาความก้าวหน้าทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องวัฒนธรรมชุมชนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความก้าวหน้าทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องวัฒนธรรมชุมชนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เท่ากับ 0.6979 (<g>) ซึ่งสูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้แบบซิปปาทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเกิดขึ้นจากเข้าใจในความรู้ การนำความรู้มาประยุกต์ใช้ได้ในแนวทางที่หลากหลาย ซึ่งหากมีการกระตุ้นและการส่งเสริมในแนวทางที่เหมาะสมกับตัวผู้เรียน จะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้ การทำกิจกรรมในรูปแบบกลุ่ม ช่วยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแต่ละคนได้แลกเปลี่ยนความรู้ที่ตนได้ศึกษาและเสริมสร้างความมั่นใจและแม่นยำในความรู้ใหม่หลังจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่ม ซึ่งผลลัพธ์ของผู้เรียนในการศึกษาความรู้ใหม่นั้นจะแตกต่างกันไปตามแต่ละตัวบุคคล การที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปรึกษา แลกเปลี่ยนถือเป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้เติมเต็มทักษะการเรียนรู้ของตนจากการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ใหม่จากสมาชิกในกลุ่ม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนวัฒน์ รัตนสิริ (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ผสมผสานตามรูปแบบซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ พบว่า ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ผสมผสานตามรูปแบบซิปปาพบว่าในวงรอบปฏิบัติการที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.19 ค่าร้อยละเท่ากับ 74.33 ในวงรอบปฏิบัติการที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 17.56 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.25 ค่าร้อยละเท่ากับ 87.73 ซึ่งมากกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ ร้อยละ 75

3. จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องวัฒนธรรมชุมชนโดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปา พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้แบบซิปปาเป็นกระบวนการที่เน้นการพัฒนาทักษะความรู้การคิดวิเคราะห์ และการตัดสินใจอย่างมีระบบช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างและค้นพบความรู้ด้วยตนเองได้ โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างมากในกิจกรรมการเรียนการสอน และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตลดา เสงชัยโย (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาเจตคติทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบซิปปา พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนรูปแบบซิปปา มีเจตคติทางการเรียนวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนแบบปกติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง มีการใช้กระบวนการทางด้านสติปัญญาและผู้เรียน มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ธนกร เนตรวงษ์ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา เรื่องอาณาจักรอยุธยาและธนบุรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่พบว่า

ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปา เรื่องอาณาจักรอยุธยา และธนบุรี
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยรวมค่าเฉลี่ย 4.60 อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบซิปปานั้น มีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น ดังนั้น ครูผู้สอนควรจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เข้ากับสถานการณ์และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้นักเรียนเกิดองค์ความรู้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ เกิดทักษะ มีการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2. ควรมีการออกแบบการจัดการเรียนการสอนให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ เพื่อเป็นการเสริมแรงทางบวก แสดงให้เห็นว่า ความคิดของนักเรียนมีคุณค่า มีประโยชน์ กล่าวชมเชย เมื่อนักเรียนตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็น เพื่อเป็นการกระตุ้นผู้เรียนเกิดความอยากเรียนมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2535). *ความคิดสร้างสรรค์หลักการทฤษฎีการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ องค์การคำครูสภา.
- _____. (2551). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- จิตลดา เองชัยโย. (2561). การศึกษาเจตคติทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบซิปปา. *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*.
- ธนกร เนตรวงษ์. (2564). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปาเรื่องอาณาจักรอยุธยาและธนบุรี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา*.
- ธนวัฒน์ รัตนศิริ. (2566). การส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ผสมผสานตามรูปแบบซิปปา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบรบือ. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*. ปีที่ 17 ฉบับที่ 3.
- ธีรศักดิ์ อุ่ณารมณเลิศ. (2554) *เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา: การสร้างและการพัฒนา*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทิศนา ขมมณี. (2550). *ศาสตร์การสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2542). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปิยวรรณ หาญวันกุล (2559). การพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาและผลการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา. *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา*.
- ศิวพร มามาตร. (2564). การพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปา. *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี*.